

Broj: 03-04-374/24
Sarajevo, 19.11.2024. godine

PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Zastupnički dom

n/p gosp. Draganu Miokoviću, predsjedatelju ✓

Predmet: Izjašnjenje Vlade Federacije Bosne i Hercegovine

Poštovani,

Sukladno članku 11. Poslovnika Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07, 2/08, 26/20 i 13/24), u privitku akta dostavljam Vam Izjašnjenje Vlade Federacije Bosne i Hercegovine na Inicijativu da se žurno zabrani svaka mogućnost ekstrakcije litijuma i drugih metala i metaloida vodom i razrijeđenim kiselinama na teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine, koju je podnio Damir Nikšić, zastupnik u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, a koje je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine utvrdila na 43. sjednici, održanoj 19. studenog 2024. godine.

S poštovanjem,

Privitak: kao u tekstu

CO: FEDERALNO MINISTARSTVO ENERGIJE, RUDARSTVA I INDUSTRIJE

n/p gosp. Vedranu Lakiću, ministru

Na osnovu člana 75. Poslovnika o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine - Prečišćeni tekst („Službene novine Federacije BiH”, br. 6/10, 37/10, 62/10, 39/20 i 67/21) i člana 11. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH”, br. 69/07, 2/08, 26/20 i 13/24), nakon razmatranja Inicijative da se hitno zabrani svaka mogućnost ekstrakcije litijuma i drugih metala i metaloida vodom i razrijeđenim kiselinama na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine, koju je podnio Damir Nikšić, poslanik u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je na prijedlog Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije, na 43. sjednici održanoj 19.11.2024. godine, utvrdila sljedeće

IZJAŠNENJE

Ne prihvata se inicijativa koju je podnio poslanik u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine. Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je sagledala podnesenu inicijativu i smatra da bi bilo korisnije provoditi adekvatne mjere za zaštitu okoliša i poštiti postojeće kriterije kaznene politike za nepoštivanje mjera zaštite okoliša, a ne totalno zabraniti radove na eksploataciji mineralnih sirovina.

Obrazloženje

Dostavljena poslanička inicijativa poslanika Damira Nikšića glasi:

„Vladi Federacije Bosne i Hercegovine upućujem zastupničku inicijativu da se hitno zabrani svaka mogućnost ekstrakcije litijuma i drugih metala i metaloida vodom i razrijeđenim kiselinama na teritoriji Federacije BiH. Sve dok Bosna i Hercegovina ne ispuni svoje međunarodne obaveze i zaštititi svoje teritorije, sve dok ne proglašiti minimum 30 % svoje teritorije zaštićenim prirodnim područjima tj. sve dok se ne okonča taj proces i dok ne budemo znali tačno koja područja su zaštićena prirodna područja - na teritoriji Bosne i Hercegovine, a u ovom konkretnom slučaju na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine, se ne smije ići u eksploataciju ruda i svih drugih prirodnih bogatstava. Sve dok se u kaznenom zakonu ne uvedu kaznena djela za ekocida i dezertifikacije i ne odrede visine kazni za ekocid i dezertifikaciju, ne smije se dozvoljavati ekstrakcija i eksploatacija ruda i drugih prirodnih bogatstava koje prouzrokuju ekocid i doprinose dezertifikaciji i degradaciji zemlje.“

Sva privredna društva koja vrše eksploataciju mineralnih sirovina na području Federacije Bosne i Hercegovine radove izvode u skladu sa važećom zakonskom regulativom, koja se odnosi na geološka istraživanja, eksploataciju, prostorno planiranje, zaštitu okoliša, zaštitu voda i odobrenja izdata na osnovu propisanih odredbi važećih zakona za svaku oblast pojedinačno. Vlada Federacije Bosne i Hercegovine postupa u skladu sa važećim Zakonom o geološkim istraživanjima Federacije BiH i Zakonom o rudarstvu Federacije BiH uvažavajući sve ostale zakonske norme koje su trenutno na snazi, naravno poštujući pri tome i sve Konvencije kojih je država Bosna i Hercegovina potpisnica.

Rudarstvo kao grana privrede u Bosni i Hercegovini ima dugu povijest, velike potencijale, Bosna i Hercegovina je regija bogata ugljenom, ali kao potpisnica Sofijske deklaracije mora se uskladiti sa Zelenim planom Evropske Unije i postepeno smanjivati potrošnju uglja, a potpuno preći na obnovljive izvore energije do 2050. godine. Stoga je smanjenje proizvodnje energije iz uglja prvi i najznačajniji korak u cilju dekarbonizacije zemlje, ali cijenimo da će taj proces trajati i da će eksploatacija ugljena biti prisutna sve dok se ne izgrade pogoni obnovljivih izvora koji će nadomjestiti energiju dobivenu sagorijevanjem ugljena u termoblokovima. Radovi na eksploataciji uglja u Federaciji Bosne i Hercegovine provode se prema zakonskim propisima koji su na snazi, a usklađenost radova na eksploataciji i preradi kontrolira Federalna rudarsko termo-elektro-energetska inspekcija.

Eksploatacija metala i kamena također je jako važna jer na istoj počiva razvoj industrijske proizvodnje (metaloprerađivačka, kemijska, građevinska i automobilska), te možemo reći da rudarstvo pridonosi ekonomskom i industrijskom razvoju naše zemlje. Također je važno spomenuti da je veliki broj ljudi zaposlen u rudnicima što čini dobit siromašnim lokalnim zajednicama gdje rudnici potpomažu njihov gospodarski razvoj.

Metali, minerali i prirodni materijali su nam potrebni u svakodnevnom životu, i zbog toga je pristup tim resursima od strateške i sigurnosne važnosti za nastojanje Europe da ostvari zelenu tranziciju i digitalno gospodarstvo. Kako je Bosna i Hercegovina dobila kandidatski status i približavamo se Europskoj Uniji, a imamo bogata iskustva rudarske i inženjerske struke koja mogu biti od velike važnosti za nove investicije i izvor zapošljavanja rudara koji će ostati bez posla zatvaranjem rudnika uglja. Inovativna tehnička rješenja unose temeljite promjene u sektor rudarenja i prerade rijetkih mineralnih sirovina, ali je vrlo teško i zahtjevno dovesti nove projekte eksploatacije metaličnih mineralnih sirovina do operativne faze. Projekti eksploatacije su sami po sebi rizični (dugotrajni postupci ishođenje dozvola i nedostatak potpore javnosti) zahtijevaju velika finansijska sredstva. U okviru Agende za bolju regulativu Evropska komisija sada radi na tome da se ubrzaju i olakšaju administrativni postupci dobivanja dozvola za eksploataciju, naravno uz visoke standarde zaštite životne sredine.

Iz navedenih razloga Vlada Federacije Bosne i Hercegovine smatra da je korisnije provoditi adekvatne mjere za zaštitu okoliša, a ne zabraniti radove na eksploataciji mineralnih sirovina.

V. broj: 1677/2024
19.11. 2024. godine
Sarajevo

Na temelju članka 75. Poslovnika o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine - Prečišćeni tekst („Službene novine Federacije BiH”, br. 6/10, 37/10, 62/10, 39/20 i 67/21) i članka 11. Poslovnika Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH”, br. 69/07, 2/08, 26/20 i 13/24), nakon razmatranja Inicijative da se žurno zabrani svaka mogućnost ekstrakcije litijuma i drugih metala i metaloida vodom i razrijeđenim kiselinama na teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine, koju je podnio Damir Nikšić, zastupnik u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je na prijedlog Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije, na 43. sjednici održanoj 19. studenog 2024. godine, utvrdila sljedeće

IZJAŠNENJE

Ne prihvata se inicijativa koju je podnio zastupnik u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine. Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je sagledala podnesenu inicijativu i smatra da bi bilo korisnije provoditi adekvatne mjere za zaštitu okoliša i pooštriti postojeće kriterije kaznene politike za nepoštivanje mjera zaštite okoliša, a ne totalno zabraniti radove na eksploataciji mineralnih sirovina.

Obrazloženje

Dostavljena zastupnička inicijativa zastupnika Damira Nikšića glasi:

„Vladi Federacije Bosne i Hercegovine upućujem zastupničku inicijativu da se hitno zabrani svaka mogućnost ekstrakcije litijuma i drugih metala i metaloida vodom i razrijeđenim kiselinama na teritoriji Federacije BiH. Sve dok Bosna i Hercegovina ne ispuni svoje međunarodne obaveze i zaštititi svoje teritorije, sve dok ne proglasi minimum 30 % svoje teritorije zaštićenim prirodnim područjima tj. sve dok se ne okonča taj proces i dok ne budemo znali tačno koja područja su zaštićena prirodna područja - na teritoriji Bosne i Hercegovine, a u ovom konkretnom slučaju na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine, se ne smije ići u eksploataciju ruda i svih drugih prirodnih bogatstava. Sve dok se u kaznenom zakonu ne uvedu kaznena djela za ekocida i dezertifikacije i ne odrede visine kazni za ekocid i dezertifikaciju, ne smije se dozvoljavati ekstrakcija i eksploatacija ruda i drugih prirodnih bogatstava koje prouzrokuju ekocid i doprinose dezertifikaciji i degradaciji zemlje.“

Sva gospodarska društva koja vrše eksploataciju mineralnih sirovina na području Federacije Bosne i Hercegovine radove izvode sukladno važećoj zakonskoj regulativi, koja se odnosi na geološka istraživanja, eksploataciju, prostorno planiranje, zaštitu okoliša, zaštitu voda i odobrenja izdata na temelju propisanih odredbi važećih zakona za svaku oblast pojedinačno. Vlada Federacije Bosne i Hercegovine postupa sukladno važećem Zakonu o geološkim istraživanjima Federacije BiH i Zakonu o rudarstvu Federacije BiH uvažavajući sve ostale zakonske norme koje su trenutno na snazi, naravno poštujući pri tome i sve Konvencije kojih je država Bosna i Hercegovina potpisnica.

Rudarstvo kao grana privrede u Bosni i Hercegovini ima dugu povijest, velike potencijale, Bosna i Hercegovina je regija bogata ugljenom, ali kao potpisnica Sofijske deklaracije mora se uskladiti sa Zelenim planom Europske Unije i postepeno smanjivati potrošnju ugljena, a potpuno preći na obnovljive izvore energije do 2050. godine. Stoga je smanjenje proizvodnje energije iz ugljena prvi i najznačajniji korak u cilju dekarbonizacije zemlje, ali cijenimo da će taj proces trajati i da će eksploatacija ugljena biti prisutna sve dok se ne izgrade pogoni obnovljivih izvora koji će nadomjestiti energiju dobivenu sagorijevanjem ugljena u termoblokovima. Radovi na eksploataciji ugljena u Federaciji Bosne i Hercegovine provode se prema zakonskim propisima koji su na snazi, a usklađenost radova na eksploataciji i preradi kontrolira Federalna rudarsko-termo-elektro-energetska inspekcija.

Eksploatacija metala i kamena također je jako važna jer na istoj počiva razvoj industrijske proizvodnje (metaloprerađivačka, kemijska, građevinska i automobilska), te možemo reći da rudarstvo pridonosi ekonomskom i industrijskom razvoju naše zemlje. Također je važno spomenuti da je veliki broj ljudi uposlen u rudnicima što čini dobrobit siromašnim lokalnim zajednicama gdje rudnici potpomažu njihov gospodarski razvoj.

Metali, minerali i prirodni materijali su nam potrebni u svakodnevnom životu, i zbog toga je pristup tim resursima od strateške i sigurnosne važnosti za nastojanje Europe da ostvari zelenu tranziciju i digitalno gospodarstvo. Kako je Bosna i Hercegovina dobila kandidatski status i približavamo se Europskoj Uniji, a imamo bogata iskustva rudarske i inženjerske struke koja mogu biti od velike važnosti za nove investicije i izvor zapošljavanja rudara koji će ostati bez posla zatvaranjem rudnika ugljena. Inovativna tehnička rješenja unose temeljite promjene u sektor rudarenja i prerade rijetkih mineralnih sirovina, ali je vrlo teško i zahtjevno dovesti nove projekte eksploatacije metaličnih mineralnih sirovina do operativne faze. Projekti eksploatacije su sami po sebi rizični (dugotrajni postupci ishoda dozvola i nedostatak potpore javnosti) zahtijevaju velika financijska sredstva. U okviru Agende za bolju regulativu Europska komisija sada radi na tome da se ubrzaju i olakšaju administrativni postupci dobivanja dozvola za eksploataciju, naravno uz visoke standarde zaštite životne sredine.

Iz navedenih razloga Vlada Federacije Bosne i Hercegovine smatra da je korisnije provoditi adekvatne mjere za zaštitu okoliša, a ne zabraniti radove na eksploataciji mineralnih sirovina.

V. broj: 1677/2024
19. studenog 2024. godine
Sarajevo

На основу члана 75. Пословника о раду Владе Федерације Босне и Херцеговине - Пречишћени текст („Службене новине Федерације БиХ”, бр. 6/10, 37/10, 62/10, 39/20 и 67/21) и члана 11. Пословника Представничког дома Парламента Федерације Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ”, бр. 69/07, 2/08, 26/20 и 13/24), након разматрања Иницијативе да се хитно забрани свака могућност екстракције литијума и других метала и металоида водом и разријеђеним киселинама на територији Федерације Босне и Херцеговине, коју је поднио Дамир Никшић, посланик у Представничком дому Парламента Федерације Босне и Херцеговине, Влада Федерације Босне и Херцеговине је на приједлог Федералног министарства енергије, рударства и индустрије, на 43. сједници одржаној 19.11.2024. године, утврдила сљедеће

ИЗЈАШЊЕЊЕ

Не прихвата се иницијатива коју је поднио посланик у Представничком дому Парламента Федерације Босне и Херцеговине. Влада Федерације Босне и Херцеговине је сагледала поднесу иницијативу и сматра да би било корисније проводити адекватне мјере за заштиту околиша и поштрити постојеће критерије казнене политике за непоштивање мјера заштите околиша, а не тотално забранити радове на експлоатацији минералних сировина.

Образложење

Достављена посланичка иницијатива посланика Дамира Никшића гласи:

„Влади Федерације Босне и Херцеговине упућујем заступничку иницијативу да се хитно забрани свака могућност екстракције литијума и других метала и металоида водом и разријеђеним киселинама на територији Федерације БиХ. Све док Босна и Херцеговина не испуни своје међународне обавезе и заштити своје територије, све док не прогласи минимум 30 % своје територије заштићеним природним подручјима тј. све док се не оконча тај процес и док не будемо знали тачно која подручја су заштићена природна подручја - на територији Босне и Херцеговине, а у овом конкретном случају на територији Федерације Босне и Херцеговине, се не смије ићи у експлоатацију руда и свих других природних богатстава. Све док се у казненом закону не уведу казнена дјела за екоцида и дезертификације и не одреде висине казни за екоцид и дезертификацију, не смије се дозвољавати екстракција и експлоатација руда и других природних богатстава које проузрокују екоцид и доприносе дезертификацији и деградацији земље.“

Сва привредна друштва која врше експлоатацију минералних сировина на подручју Федерације Босне и Херцеговине радове изводе у складу са важећом законском регулативом, која се односи на геолошка истраживања, експлоатацију, просторно планирање, заштиту околиша, заштиту вода и одобрења издата на основу прописаних одредби важећих закона за сваку област појединачно. Влада Федерације Босне и Херцеговине поступа у складу са важећим Законом о геолошким истраживањима Федерације БиХ и Законом о рударству Федерације БиХ уважавајући све остале законске норме које су тренутно на снази, наравно поштујући при томе и све Конвенције којих је држава Босна и Херцеговина потписница.

Рударство као грана привреде у Босни и Херцеговини има дугу повијест, велике потенцијале, Босна и Херцеговина је регија богата угљеном, али као потписница Софијске декларације мора се ускладити са Зеленим планом Европске Уније и постепено смањивати потрошњу угља, а потпуно прећи на обновљиве изворе енергије до 2050. године. Стога је смањење производње енергије из угља први и најзначајнији корак у циљу декарбонизације земље, али цијенимо да ће тај процес трајати и да ће експлоатација угљена бити присутна све док се не изграде погони обновљивих извора који ће надомјестити енергију добивену сагоревањем угљена у термоблоковима. Радови на експлоатацији угља у Федерацији Босне и Херцеговине проводе се према законским прописима који су на снази, а усклађеност радова на експлоатацији и преради контролира Федерална рударско термо-електро-енергетска инспекција.

Експлоатација метала и камена такођер је јако важна јер на истој почива развој индустријске производње (металоперађивачка, кемијска, грађевинска и аутомобилска), те можемо рећи да рударство придонио економском и индустријском развоју наше земље. Такође је важно споменути да је велики број људи запослен у рудницима што чини добробит сиромашним локалним заједницама гдје рудници потпомажу њихов господарски развој.

Метали, минерали и природни материјали су нам потребни у свакодневном животу, и због тога је приступ тим ресурсима од стратешке и сигурносне важности за настојање Еуропе да оствари зелену транзицију и дигитално господарство. Како је Босна и Херцеговина добила кандидатски статус и приближавамо се Еуропској Унији, а имамо богата искуства рударске и инжењерске струке која могу бити од велике важности за нове инвестиције и извор запошљавања рудара који ће остати без посла затварањем рудника угља. Иновативна техничка рјешење уносе темељите промјене у сектор рударења и прераде ријетких минералних сировина, али је врло тешко и захтјевно довести нове пројекте експлоатације металних минералних сировина до оперативне фазе. Пројекти експлоатације су сами по себи ризични (дуготрајни поступци исхођење дозвола и недостатак потпоре јавности) захтијевају велика финансијска средства. У оквиру Агенде за бољу регулативу Еуропска комисија сада ради на томе да се убрзају и олакшају административни поступци добивања дозвола за експлоатацију, наравно уз високе стандарде заштите животне средине.

Из наведених разлога Влада Федерације Босне и Херцеговине сматра да је корисније проводити адекватне мјере за заштиту околиша, а не забранити радове на експлоатацији минералних сировина.

В. број: 1677/2024
19.11. 2024. године
Сарајево

